

II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2023/903

z 2. mája 2023,

ktorým sa zavádzajú preventívne opatrenia týkajúce sa určitých výrobkov s pôvodom na Ukrajine

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/870 z 30. mája 2022 o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 4 ods. 9,

keďže:

- (1) Európska únia v nadväznosti na nevyprovokovanú a neodôvodnenú útočnú vojnu Ruska voči Ukrajine od 24. februára 2022 a v záujme podpory ukrajinského hospodárstva zaviedla nariadením (EÚ) 2022/870 opatrenia na liberalizáciu obchodu doplnujúce obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej ⁽²⁾ (ďalej len „dohoda o pridružení“). V článku 1 nariadenia (EÚ) 2022/870 sa okrem iného stanovuje pozastavenie všetkých colných kvót stanovených v prílohe I-A k dohode o pridružení. Takisto sa v ňom stanovuje, že výrobky, na ktoré sa vzťahujú tieto kvóty, sa môžu dovážať z Ukrajiny do Únie bez cla.
- (2) Ruská útočná vojna takisto vážne obmedzila prístup Ukrajiny k jej čiernomorským prístavam, a tým krajine zabránila vyvážať svoje výrobky do zvyšku sveta a dovážať výrobky, ktoré potrebuje. V snahe zabrániť ohrozeniu celosvetovej potravinovej bezpečnosti a podporiť prepájanie Ukrajiny s Úniou Komisia uľahčila vytvorenie alternatívnych prepravných trás (ďalej len „koridory solidarity medzi EÚ a Ukrajinou“), aby sa umožnil dvojstranný obchod a prístup Ukrajiny na svetové trhy ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/870 z 30. mája 2022 o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 103).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3.

⁽³⁾ COM(2022) 217 final. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Akčný plán na vytvorenie koridorov solidarity medzi EÚ a Ukrajinou s cieľom uľahčiť vývoz ukrajinských poľnohospodárskych výrobkov a dvojstranný obchod s EÚ.

- (3) Vďaka spoločnému úsiliu členských štátov, najmä Poľska, Slovenska, Maďarska, Rumunska a Bulharska, ako aj úsiliu Ukrajiny, Moldavska, iných medzinárodných partnerov a Komisie koridory solidarity medzi EÚ a Ukrajinou predstavujú pre ukrajinské hospodárstvo vitálnu pomoc a nové prepojenie s Úniou, ktoré takisto slúži na predchádzanie celosvetovej potravinovej krízy (*).
- (4) Hoci sa v posledných mesiacoch dosiahlo mnoho zlepšení, stále existujú značné logistické prekážky. Infraštruktúra stále nepostačuje na zvládnutie prudkého nárastu dopravy, a to najmä na hraniciach medzi Ukrajinou a členskými štátmi. Stále je naliehavo potrebné vybavenie, čo spolu s nedostatočnou kapacitou vedie k vysokým nákladom na logistiku, pričom existuje aj vysoké riziko, že skladovacie zariadenia v dotknutých členských štátoch rýchlo dosiahnu plnú kapacitu. Preto je naliehavo potrebné zlepšiť prepojenosť lepšou koordináciou tranzitu, zlepšením infraštruktúry a znížením celkových logistických nákladov, čím sa zabezpečí, aby sa pšenica, kukurica, repka (repka olejná) a sľečnicové semená s pôvodom na Ukrajine mohli podľa potreby dovážať do hlbšieho vnútrozemia Unie a mimo nej.
- (5) V dôsledku uvedených vysokých logistických nákladov a prekážok sa zvýšil dovoz z Ukrajiny do členských štátov v blízkosti Ukrajiny. Tento dovoz nasycuje skladovaciu kapacitu a logistické reťazce najmä v Bulharsku, Maďarsku, Poľsku, Rumunsku a na Slovensku. Uvedené okolnosti majú vplyv na hospodársku životaschopnosť miestnych výrobcov v týchto členských štátoch. Na základe toho sa Komisia domnieva, že sa objavujú výnimočné okolnosti, ktoré majú vplyv na miestnych výrobcov z Únie. Vzhľadom na vážnosť situácie a naliehavú potrebu riešiť túto záležitosť nie je v tejto fáze možné vykonať vyšetrovanie podľa nariadenia (EÚ) 2022/870. Vo svetle uvedených okolností sa preto Komisia domnieva, že je potrebné okamžite konať vo forme preventívnych opatrení podľa článku 4 ods. 9 uvedeného nariadenia.
- (6) S výnimkou plnenia zmlúv, ktoré boli podpísané pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, je preto potrebné zabezpečiť, aby pšenica, kukurica, repka (repka olejná) a sľečnicové semená s pôvodom na Ukrajine ako plodiny, ktoré si navzájom konkurujú, pokiaľ ide o tie isté skladovacie kapacity, boli prepustené do voľného obehu alebo prepustené do colného režimu colné uskladňovanie, slobodné pásmo alebo aktívny zušľachtovací styk, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 (*), len v iných členských štátoch, ako sú Bulharsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko alebo Slovensko.
- (7) Uvedené obmedzenie však nemá vplyv na prepravu uvedeného tovaru v Bulharsku, Maďarsku, Poľsku, Rumunsku alebo na Slovensku alebo cez Bulharsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko alebo Slovensko v rámci colného režimu tranzit, ako sa stanovuje v článku 226 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, do iného členského štátu alebo do krajiny alebo územia mimo colného územia Únie.
- (8) Komisia v súlade s článkom 4 ods. 9 nariadenia (EÚ) 2022/870 informovala Výbor pre colný kódex uvedený v článku 5 ods. 1 uvedeného nariadenia.
- (9) S cieľom zabrániť špekulatívnemu správaniu účastníkov trhu by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia a malo by sa uplatňovať do 5. júna 2023,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

S výnimkou plnenia zmlúv, ktoré boli podpísané pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, prepustenie výrobkov s pôvodom na Ukrajine uvedených v prílohe k tomuto nariadeniu do voľného obehu alebo do colného režimu colné uskladňovanie, slobodné pásmo alebo aktívny zušľachtovací styk sa povoľuje len v iných členských štátoch, ako sú Bulharsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko alebo Slovensko.

(*) V období od mája 2022 do marca 2023 vyviezla Ukrajina cez koridory solidarity medzi EÚ a Ukrajinou viac ako 63 miliónov ton tovaru vrátane 32 miliónov ton obilia a olejnatých semien, vďaka čomu Ukrajina utrhla viac ako 26 miliárd EUR. Koridory solidarity takisto umožnili Ukrajine doviesť takmer 23 miliónov ton tovaru, čo podnikom z EÚ prinieslo príjem vo výške viac ako 48 miliárd EUR.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť deň po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* a uplatňuje sa do 5. júna 2023.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 2. mája 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Opis výrobku	Kód tovaru
Pšenica	
Pšenica a súraž	1001
Kukurica	
Kukurica	1005
Repka olejná	
Semená repky alebo semená repky olejnej, tiež drvené	1205
Slnečnicové semená	
Slnečnicové semená, tiež drvené	1206